

Temeljem odredbe članka 15. točke 9. Zakona o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga („Narodne novine“ br. 140/05.), te odredbe članka 62. Zakona o leasingu („Narodne novine“ broj 135/06) i Odluke o kontnom planu leasing društva („Narodne novine“ broj 103/07), Uprava Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga na sjednici održanoj dana 17. siječnja 2008. godine, daje

UPUTU

ZA PRIMJENU KONTOG PLANA ZA LEASING DRUŠTVA

1. OPĆE ODREDBE

(1) Leasing društvo je dužno voditi svoje poslovne knjige (glavnu knjigu) primjenjujući kontni plan za leasing društva (dalje u tekstu: kontni plan) što ga je propisala Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (dalje u tekstu: Agencija). Radi jedinstvene primjene kontnog plana daje se Uputa, koja definira funkciju i sadržaj računa propisanih kontnim planom.

(2) Leasing društvo može za svoje potrebe dodatno propisivati račune u okviru pojedinih troznamenastih i višeznamenastih računa što ih je propisala Agencija. Isto tako leasing društvo može i u okviru skupina računa (koje su u propisanom kontnim planom označene dvoznamenkastim brojevima) na slobodna mjesta dodavati troznamenaste i višeznamenaste račune, pod uvjetom da stanja računa iskaže u za to predviđenoj stavci financijskih izvješća koje dostavlja Agenciji.

(3) Leasing društvo je dužno primijeniti propisani kontni plan u skladu s ovom Uputom kod vođenja glavne knjige za poslove što ih leasing društvo obavlja u svoje ime i za svoj račun, odnosno za sve poslove koji se uključuju u bilancu leasing društva.

UPUTA ZA PRIMJENU KONTNOG PLANA ZA LEASING DRUŠTVA

(4) Prema odredbi članka 8. stavka 4. Zakona o leasingu („Narodne novine“ br. 135/06) leasing društvo ne može odobravati kredite niti odobravati zajmove. Računi u okviru računa 034, 036, 114 i 116 za iskazivanje zajmova odnosno ugovora koji imaju značaj financiranja drugih osoba sklopljenih do dana stupanja na snagu Zakona vrijede do isteka obveza utvrđenih ugovorom (ugovori se ne smiju produžavati).

(5) Leasing društva financijske izvještaje za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2008. godine, koje dostavljaju Agenciji najkasnije do 31. kolovoza 2008. godine, dužna su sastaviti temeljem poslovnih knjiga primjenjujući račune propisane Odlukom o kontnom planu za leasing društva i Uputom za primjenu kontnog plana za leasing društva.

2. KLASIFIKACIJA IMOVINE I OBVEZA PO INSTITUCIONALNIM SEKTORIMA

Podjela sektora izvršena je u skladu s Uputom za primjenu kontnog plana za banke ("Narodne novine", br. 115/03., 39/04. i 29/06). Leasing društva u svojim poslovnim knjigama (pomoćnim) i financijskim izvješćima određene kategorije svoje imovine i obveza, dužna su klasificirati po institucionalnim sektorima. Institucionalni sektori su grupe funkcionalno istih institucionalnih jedinica. Institucionalne jedinice su svi ekonomski entiteti koji su sposobni da posjeduju sredstva, da se zadužuju te da ostvaruju neku ekonomsku aktivnost i obavljaju transakcije s ostalim institucionalnim jedinicama.

Dva su osnovna tipa institucionalnih jedinica – domaćinstva (fizičke osobe) i entiteti odvojeni od svojih vlasnika (pravne osobe).

U agregatnom obliku postoje dva osnovna institucionalna sektora:

- rezidenti (nacionalna privreda),
- nerezidenti (strana privreda).

Rezidenti su sve institucionalne jedinice (fizičke ili pravne osobe) čiji je ekonomski interes vezan uz nacionalnu privredu. Pod nacionalnom privredom podrazumijeva se ukupna ekonomska aktivnost na ekonomskom (ne nužno samo političkom) teritoriju zemlje. Ekonomski teritorij je geografski teritorij pod administracijom vlade zemlje unutar kojega osobe, dobra i kapital cirkuliraju slobodno. On obuhvaća kopneni, vodeni i zračni prostor te zemlje, teritorijalne enklave u inozemstvu (ambasade, konzulate, vojne baze i slično) te slobodne zone vezane uz offshore aktivnosti.

UPUTA ZA PRIMJENU KONTNOG PLANA ZA LEASING DRUŠTVA

Ostvarivanje ekonomskog interesa vrlo često je pitanje prosudbe te izaziva mnoge dileme i granične slučajeve (radnici na privremenom radu u inozemstvu, offshore institucije, međunarodne organizacije). Jedino (pomoćno) pravilo vezano je uz fizičke osobe, a po njemu se za svaku osobu koja boravi duže od godinu dana u nekoj zemlji može smatrati rezidentom te ekonomije (uz izuzetak stranih studenata, radnika u stranim ambasadama i konzularnim predstavništvima te međunarodnih vojnih formacija stacioniranih u zemlji).

Osim naprijed navedenih općih smjernica za klasifikaciju klijenata leasing društva na rezidente i nerezidente, potrebno je prvenstveno uzeti u obzir definicije rezidenata i nerezidenata koja su sadržane u Zakonu o deviznom poslovanju.

Daljnja klasifikacija nacionalne privrede - rezidenata provodi se na temelju njihove primarne funkcije, a generira sljedeće osnovne sektore nacionalne ekonomije:

- nefinancijske institucije,
- financijske institucije,
- državne jedinice,
- neprofitne institucije koje opslužuju stanovništvo,
- stanovništvo (domaćinstva).

3. SADRŽAJ RAČUNA U KONTNOM PLANU

3.1 OPĆE NAPOMENE

Na propisanim računima kontnog plana za leasing društva nedospjela potraživanja i obveze s fiksnim rokovima dospjeća iskazuju se na računima glavne knjige prema ugovorenim (izvornim) rokovima dospjeća, a po isteku ugovorenog roka dospjeća nenaplaćena potraživanja prenose se na propisane račune dospjelih potraživanja.

Točka 56. MRS-a 1 navodi da je informacija o očekivanim datumima realizacije imovine i obveza korisna u procjenjivanju likvidnosti i solventnosti subjekta. MRS 32 zahtijeva objavljivanje datuma dospjeća financijske imovine i financijskih obveza. Financijska imovina obuhvaća kupce i druga potraživanja, a financijske obveze obuhvaćaju dobavljače i druge obveze. Informacije o očekivanom datumu povrata ili podmirenja nemonetarne imovine i obveza, kao što su zalihe i rezerviranja, također su korisne neovisno o tome klasificiraju li se imovina i obveze u tekuće i netekuće.

S obzirom na zahtjeve objavljivanja sadržanih u MRS-u 17, pored zahtjeva navedenih u MRS-u 32 i MSFI 7 (početak primjene 1.siječnja 2007. godine), za financijski leasing

UPUTA ZA PRIMJENU KONTNOG PLANA ZA LEASING DRUŠTVA

leasing društvo u pomoćnim poslovnim knjigama osigurava informacije o (a) ukupnim bruto ulaganjima u leasing i sadašnju vrijednost potraživanja za minimalna plaćanja leasinga na datum bilance za svako od sljedećih razdoblja: (i) kraće od jedne godine; (ii) duže od jedne godine, ali ne duže od pet godina; (iii) duže od pet godina, (b) nezarađeni financijski prihod, (c) nezajamčeni ostatak vrijednosti koja je obračunana i iskazana kao korist leasing društva, (d) akumulirana naknada za nenaplaćena potraživanja minimalnih najamnina, (e) nepredviđene najamnine koje su priznate kao prihod u razdoblju.

S obzirom na zahtjeve objavljivanja sadržanih u MRS-u 17, pored zahtjeva navedenih u MSFI 7 (početak primjene 1. siječnja 2007. godine), MRS-u 32, MRS-u 16, MRS-u 36, MRS-u 38, MRS-u 40 i MRS-u 41 koji se primjenjuju na leasing društvo za imovinu danu u operativni leasing, leasing društvo u pomoćnim poslovnim knjigama osigurava informacije o (a) budućim minimalnim plaćanjima leasinga prema neopozivim operativnim najamninama u ukupnom iznosu za svako od sljedećih razdoblja: (i) kraće od jedne godine; (ii) duže od jedne godine, ali ne duže od pet godina; (iii) duže od pet godina; (b) ukupnim nepredviđenim najamninama priznatih kao prihod u razdoblju.

U kontnom planu računi ispravka vrijednosti dugotrajne i kratkotrajne imovine, predviđaju odvojeno evidentiranje i praćenje svakog pojedinog ispravka prema vrstama imovine. Naime, MSFI 7 „Financijski instrumenti: Objavljivanje“ točka 16. za ispravke vrijednosti za kreditne gubitke navodi da za svaku vrstu financijske imovine subjekt objavljuje iznos ispravka vrijednosti i promjene u razdobljima (ako subjekt koristi poseban račun za ispravke vrijednosti za kreditne gubitke, za svaku pojedinu kategoriju financijske imovine subjekt mora objaviti iznos, te promjene kroz obračunska razdoblja). Ako se ispravci vrijednosti žele oblikovati prema vrsti imovine i istodobno pratiti porezni tretman, svaki konto ispravka vrijednosti može se u prvom koraku raščlaniti prema vrsti imovine, a nakon toga prema poreznom tretmanu.

3.2 RAZRED 0 – DUGOTRAJNA IMOVINA

Na pojedinim skupinama računa ovog razreda iskazuje se dugotrajna nematerijalna i materijalna imovina, dugoročna ulaganja u financijsku imovinu, zajmove i potraživanja. Osim toga u ovom razredu se iskazuje materijalna imovina preuzeta u zamjenu za nenaplaćena potraživanja, ulaganja u nekretnine prema odredbama MRS 40 te vlastite dionice i udjeli.

3.2.1 SKUPINA 00 - NEMATERIJALNA IMOVINA

UPUTA ZA PRIMJENU KONTNOG PLANA ZA LEASING DRUŠTVA

U okviru računa od 000 do 005 evidentiraju se troškovi ulaganja na ime izdataka koji se sukladno MRS-u 38 mogu smatrati dugotrajnom nematerijalnom imovinom, dok se ispravak vrijednosti za obračunatu amortizaciju, te umanjenja nematerijalne imovine evidentiraju u okviru računa 009.

Na računima skupine 007 i 008 iskazuju se isplaćeni predujmovi za dugotrajnu nematerijalnu imovinu i ulaganja tijekom pripreme te imovine (isplaćeni predujmovi i ulaganja koja se vrše prije početka korištenja pribavljene imovine za obavljanje djelatnosti leasing društva). Po okončanju ulaganja evidentirani troškovi iskazani na ovim računima, prenose se na odgovarajuće račune skupine od 000 do 005.

U okviru računa 000 iskazuju se kapitalizirani troškovi razvoja sukladno odredbama točke 57. MRS 38.

U okviru računa 002 iskazuju se troškovi ulaganja u računalne programe - softver koji nije dio hardvera, zbog čega se takav softver smatra nematerijalnom imovinom (točka 3. MRS-a 38).

Na računu 004 iskazuje se vrijednost goodwill-a stečenog poslovnim spajanjem sukladno MSFI-u 3 (Međunarodni standard financijskog izvještavanja).

3.2.2. SKUPINA 01 - MATERIJALNA IMOVINA U OPERATIVNOM LEASINGU

Na računima skupine 01 iskazuje se materijalna imovina u operativnom leasingu u skladu s MRS-om 17. Leasing društvo treba prikazati imovinu koja je pod operativnim leasingom u bilanci u skladu s prirodom imovine. Na računima 010 do 016 iskazuje se trošak ulaganja u materijalnu imovinu u operativnom leasingu, ispravak vrijednosti za obračunatu amortizaciju, te umanjenja vrijednosti odnosno vrijednosno usklađivanje (u slučaju odstupanja fer vrijednosti od knjigovodstvene) te ulaganja tijekom pripreme imovine, tako da stanje osnovnog računa predstavlja fer vrijednost nekretnina, plovila, letjelica, postrojenja, strojeva i opreme te ostale materijalne imovine dane u operativni leasing na dan bilance. Pod troškom ulaganja podrazumijevaju se troškovi pribave dugotrajne materijalne imovine u smislu MRS-a 16. Početni izravni troškovi koji su nastali od strane leasing društva pregovaranjem i dogovaranjem operativnog leasinga dodaju se na knjigovodstveni iznos imovine dane u operativni leasing i priznaju se kao rashod tijekom razdoblja leasinga na istoj osnovi kao i prihod od leasinga (MRS 17 ne dozvoljava da se početni izravni troškovi leasing društva terete kao rashodi kada su nastali, a odnose se na ugovaranje i pripremanje najma). Politika amortizacije imovine

UPUTA ZA PRIMJENU KONTNOG PLANA ZA LEASING DRUŠTVA

dane u operativni leasing treba biti u skladu s uobičajenom politikom amortizacije leasing društva za sličnu imovinu, a trošak amortizacije treba se izračunati u skladu s MRS-om 16 i MRS-om 38. Leasing društvo pri izračunu troška amortizacije koristi amortizacijske stope koje su u skladu s procijenjenim vijekom upotrebe materijalne imovine dane u operativni leasing uzimajući u obzir ostatak vrijednosti objekata leasinga na kraju procijenjenog vijeka upotrebe kako je propisano odredbama MRS-a 16. Za izbor metode amortizacije i procjene vijeka upotrebe važna je prosudba koju treba obavljati sukladno MRS-u 16 odnosno MRS-u 8 na način da sam raspored ukupnog amortizirajućeg iznosa na pojedine godine u vijeku uporabe omogući što objektivnije sučeljavanje amortizacije kao rashoda s ostvarenim prihodima odnosno omogući provedbu osnovnog ekonomskog načela sučeljavanja prihoda i rashoda u istom vremenskom razdoblju. Uz objektivnu procjenu vijeka uporabe iz kojeg se izvode i godišnje stope amortizacije važan element u postupku obračuna amortizacije je i amortizirajući trošak koji je prema definiciji u točki 6. MRS-a 16 trošak imovine ili drugi iznos koji zamjenjuje trošak umanjen za njezin ostatak vrijednosti. Prema točki 56. MRS-a 16 pri utvrđivanju vijeka upotrebe sredstva potrebno je razmotriti niz čimbenika, a između ostalog i zakonska ili slična ograničenja vezana uz korištenje sredstva kao što je datum isteka leasinga.

Naime, vijek upotrebe imovine određen je vremenom u kojem subjekt očekuje koristiti imovinu. Politika upravljanja imovinom nekog subjekta može uključiti otuđenje imovine nakon određenog vremena ili nakon što se potroši stanoviti dio ekonomskih koristi sadržanih u imovini. Stoga vijek upotrebe sredstva može biti kraći od njegovog ekonomskog vijeka. Procjena vijeka upotrebe neke imovine može biti zasnovana na iskustvu subjekta za sličnu imovinu. Korištena metoda amortizacije treba odražavati okvir očekivanog trošenja budućih ekonomskih koristi imovine od strane subjekta. Metodu amortizacije primijenjenu za imovinu treba preispitivati barem na kraju svake poslovne godine te ako postoji značajna promjena očekivanog okvira trošenja ekonomskih koristi u toj imovini, treba je promijeniti kako bi odražavala promjene okvira. Takvu promjenu treba iskazati kao promjenu u računovodstvenim procjenama u skladu s MRS 8.

U svrhu utvrđivanja umanjenja imovine dane u operativni leasing, leasing društvo primjenjuje MRS 36.

Na računima skupine 017 iskazuju se plaćeni predujmovi za materijalnu imovinu u operativnom leasingu, dok se ulaganja tijekom pripreme te imovine evidentiraju unutar

UPUTA ZA PRIMJENU KONTNOG PLANA ZA LEASING DRUŠTVA

pojedinih računa od 010 do 016. Računi „Ulaganja tijekom pripreme materijalne imovine u operativnom leasingu“ uključuju troškove prijevoza objekta leasinga te troškove montaže i instalacije u slučaju da se radi o kompleksnom objektu leasinga što je sukladno odredbama članka 36. stavka 2. Zakona o leasingu koji propisuje sadržaj i oblik ugovora o leasingu. Naime, poslovi koji su temeljem Zakona dopušteni leasing društvu su: sklapanje kupoprodajnog ugovora s dobavljačem objekta leasinga kao dijelom leasing posla temeljem članka 5. stavak 1 te članka 40. Zakona; sklapanje ugovora o operativnom i financijskom leasingu s primateljem leasinga temeljem članka 5. stavak 1 i 2 Zakona; posao posredovanja kod prodaje, odnosno prodaja predmeta koji pripadaju leasing društvu po osnovi obavljanja poslova leasinga temeljem članka 8. stavak 3 Zakona te poslovi vezani za isporuku i korištenje objekta leasinga temeljem članka 36. stavak 2 i članak 49. Zakona ukoliko je dobavljač objekta leasinga i davatelj leasinga ista osoba.

3.2.3. SKUPINA 02 - MATERIJALNA IMOVINA - VLASTITA

Na računima skupine 02 iskazuje se dugotrajna materijalna imovina u skladu s MRS-om 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema i MRS-om 36 – Umanjenje imovine.

Na računima 020 do 026 iskazuje se trošak ulaganja u materijalnu imovinu, ispravak vrijednosti za obračunatu amortizaciju, umanjena vrijednosti odnosno vrijednosno usklađivanje (u slučaju odstupanja fer vrijednosti od knjigovodstvene) te ulaganja tijekom pripreme te imovine, tako da stanje osnovnog računa predstavlja fer vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme na dan bilance. Pod troškom ulaganja podrazumijevaju se troškovi pribavljanja dugotrajne materijalne imovine u smislu MRS-a 16. Iznos ispravka vrijednosti za obračunatu amortizaciju te umanjena vrijednosti odnosno vrijednosnog usklađenja dugotrajne imovine leasing društvo uređuje svojom računovodstvenom politikom sukladno MRS-u 16 i MRS-u 36.

Na računima skupine 027 iskazuju se plaćeni predujmovi za dugotrajnu materijalnu imovinu – vlastitu, dok se ulaganja tijekom pripreme te imovine evidentiraju unutar pojedinih računa od 020 do 026.

3.2.4. SKUPINA 03 - FINANCIJSKA IMOVINA

Na računima skupine 03 iskazuju se ulaganja u podružnice, ovisna društva/pridružene kompanije i zajedničke pothvate, te ulaganja u dugotrajne vrijednosne papire (koji se drže radi trgovanja, ili raspoloživo za prodaju, ili do dospeljeća; osim ulaganja u

UPUTA ZA PRIMJENU KONTNOG PLANA ZA LEASING DRUŠTVA

zajedničke pothvate, pridružene kompanije i povezana društva (podružnice)), kao i iznosi na ime danih zajmova, depozita i jamčevine, a čiji se iznosi očekuju realizirati nakon više od dvanaest mjeseci od datuma bilance. Pored navedenog, u ovoj skupini računa iskazuje se i ostala dugotrajna financijska imovina.

Na dan bilance obavlja se procjena financijske imovine da bi se utvrdilo postojanje objektivnog dokaza njene smanjene vrijednosti. Ako takav dokaz postoji, procijenjeni nadoknadiivi iznos takve imovine, te iznos smanjenja, izračunat kao neto sadašnja vrijednost budućih novčanih priljeva, uključujući predvidive iznose garancija i osiguranja, diskontirane izvornom efektivnom kamatnom stopom, terete račun dobiti i gubitka.

Naime, sukladno točki 58. MRS-a 39. na svaki datum bilance subjekt procjenjuje postoji li objektivni dokaz o umanjenju vrijednosti financijske imovine ili grupe financijske imovine. Ako objektivni dokaz postoji, subjekt će primijeniti točku 63. (za financijsku imovinu koja se vodi po amortiziranom trošku), točku 66. (za financijsku imovinu koja se vodi po trošku stjecanja) ili točku 67. (za financijsku imovinu raspoloživu za prodaju) kako bi utvrdio iznos gubitka od umanjenja vrijednosti.

U okviru računa 031 - Ulaganja u povezana društva (podružnice) iskazuju se ulaganja u dionice s pravom glasa i poslovne udjele trgovačkih društava, kojima se općenito stječe preko 50% vlasništva, odnosno upravljačkih prava, te se time ostvaruje kontrola nad društvom - podružnicom čije su dionice odnosno poslovni udjeli stečeni. Ova ulaganja leasing društvo vrednuje i prikazuje u svojim financijskim izvješćima sukladno MRS-u 27.

U okviru računa 032 – Ulaganja u pridružena društva iskazuju se ulaganja u dionice s pravom glasa i poslovne udjele trgovačkih društava, kojima se općenito stječe 20 do 50% vlasništva, te se time ostvaruje značajan utjecaj na poslovanje i poslovnu politiku društva čije su dionice odnosno poslovni udjeli stečeni. Ova ulaganja leasing društvo vrednuje i prikazuje u financijskim izvješćima sukladno MRS-u 28.

U okviru računa 033 – Ulaganja u zajedničke pothvate iskazuju se troškovi ulaganja i ispravak vrijednosti u zajedničke pothvate. Ova ulaganja leasing društvo vrednuje i prikazuje u financijskim izvješćima sukladno MRS-u 31 – Financijsko izvješćivanje o udjelima u zajedničkim pothvatima.

U okviru računa 034 – Dani dugotrajni zajmovi povezanim osobama iskazuju se zajmovi s dospijećem duljim od 1 godine u ukupnom iznosu po aktivnim ugovorima za dane

UPUTA ZA PRIMJENU KONTNOG PLANA ZA LEASING DRUŠTVA

dugotrajne zajmove, umanjene za otplaćenu glavnici i glavnici s rokom dospijeca do 1 godine te ispravak vrijednosti zajmova s dospijecom duljim od 1 godine.

Leasing društvo podatke o ročnoj strukturi zajmova, računajući prema preostalim rokovima do dospijeca, osigurava u pomoćnim poslovnim knjigama. Osim računa s ročnim obilježjem, leasing društvo osigurava i posebne račune za dospjele zajmove (unutar razreda 1) i račune ispravaka vrijednosti.

Unutar ugovorenih rokova dospijeca leasing društvo osigurava da se u pomoćnim poslovnim knjigama unutar računa 0340 osigurava raščlanjivanje zajmova prema sektorskoj pripadnosti korisnika kao i raščlanjivanje zajmova na dane kunske zajmove, zajmove s valutnom klauzulom i devizne zajmove.

Na računu 0349 iskazuje se ispravak vrijednosti s osnove vrijednosnog usklađivanja zajma, koje leasing društvo utvrđuje sukladno općem aktu donesenom na temelju odredbi MRS 39. Ovi računi imaju potražno stanje te umanjuju iznos iskazan u bilanci (uključuju se u saldiranje). Protustavka računima 0349 je račun troškova/prihoda (7250/777).

Za iznos ispravka vrijednosti plasmana povećavaju se troškovi zaduženjem računa 7250 uz odobrenje računa 0349. Za iznos smanjenja ispravka vrijednosti, koje može uslijediti zbog smanjenog stupnja rizičnosti plasmana ili zbog naplate potraživanja za koje je prethodno proveden ispravak vrijednosti, zadužuje se račun 0349, a odobrava račun 777 s osnove smanjenja troškova vrijednosnog usklađivanja.

U slučaju konačnog otpisa potraživanja za koje je već izvršen ispravak vrijednosti, zadužuje se račun 0349, a odobrava račun potraživanja koje se kao bilančna pozicija definitivno otpisuje, te eventualno prenosi u izvanbilančnu evidenciju, gdje se do daljnjega evidentira kao izvanbilančna pozicija.

U okviru računa 035 - Ulaganja u dugotrajne vrijednosne papire iskazuju se plasmani u dužničke i vlasničke vrijednosne papire (koji se drže radi trgovanja, ili raspoloživo za prodaju, ili do dospijeca); osim ulaganja u zajedničke pothvate, pridružene kompanije i povezana društva (podružnice).

Kratkotrajna imovina uključuje imovinu koja se primarno drži za trgovanje (financijska imovina unutar te kategorije se klasificira u skladu s MRS-om 39 Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje u onu koja se drži za trgovanje) i tekući dio dugotrajne financijske

UPUTA ZA PRIMJENU KONTNOG PLANA ZA LEASING DRUŠTVA

imovine. Ročnost se određuje prema namjeri i vrsti portfelja, ne nužno uvijek samo prema ugovorenoj ročnosti.

Na računu 035 iskazuju se plasmani leasing društva u vrijednosne papire i slične financijske instrumente, osim ulaganja u zajedničke pothvate, pridružena društva i podružnice, koja se iskazuju na računima 031, 032 i 033.

Leasing društvo u analitičkoj evidenciji na računu 035 osigurava analitičke račune prema vrstama portfelja vrijednosnih papira, s tim da se za svaki portfelj predvidi različiti peteroznamenasti račun za vrijednosne papire nominirane u kunama i one koji su nominirani u stranoj valuti, a plativi u kunama (valutna klauzula) te nominirane i plativi u stranoj valuti.

Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja početno se iskazuju na odgovarajućim računima unutar računa 035 po fer vrijednosti (trošak nabave, isključujući transakcijske troškove). Rezultat naknadnog vrijednosnog usklađivanja s fer vrijednosti knjiži se kao povećanje ili smanjenje fer vrijednosti ulaganja na računima na kojima je iskazan početni trošak ulaganja, uz priznavanje efekata u računu dobiti i gubitka (odobrenje računa 7730 ili zaduženje računa 7240).

Na računima skupine 035 iskazuju se i vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti, koje leasing društvo sukladno MRS-u 39 i svojim poslovnim politikama klasificira u financijsku imovinu koja je raspoloživa za prodaju. Leasing društvo u analitičkom knjigovodstvu osigurava da su računi za dužničke instrumente raščlanjeni na račune za odvojeno praćenje: nominalnog iznosa, premije, diskonta. Dospjeli iznos evidentira se u okviru računa 115, dok se ispravak vrijednosti evidentira unutar računa 03509 odnosno 11509. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se klasificiraju u portfelj raspoloživ za prodaju početno se iskazuju u poslovnim knjigama po fer vrijednosti (trošak nabave, uključujući transakcijske troškove). Pritom se za dužničke instrumente na odvojeno iskazuje nominalna vrijednost, te premija i diskont. Rezultat naknadnog vrijednosnog usklađivanja s fer vrijednosti (nerealizirani dobitak/gubitak) knjiži se kao povećanje ili smanjenje fer vrijednosti ulaganja na račune na kojima je iskazan početni trošak ulaganja, uz priznavanje efekata vrijednosnog usklađivanja u kapitalu (odobrenje ili zaduženje skupine 93). Po prestanku priznavanja financijske imovine raspoložive za prodaju kumulativni dobiti ili gubici koji su prethodno priznati u kapitalu (glavnici) priznaju se u računu dobiti i gubitka (odobrenje računa 7731 ili zaduženje računa 7241). Amortizacija početno priznate premije ili diskonta kod kupnje dužničkih vrijednosnih papira koji su klasificirani u portfelj raspoloživ za prodaju priznaje se u računu dobiti i

UPUTA ZA PRIMJENU KONTNOG PLANA ZA LEASING DRUŠTVA

gubitka kao povećanje ili smanjenje kamatnog prihoda (odobrenjem računa 7702 ili zaduženjem računa 7203). Slično tome tečajne razlike dužničkih instrumenata iz ovog portfelja priznaju se u računu dobiti i gubitka (odobrenje računa 772 ili zaduženje računa 722). Iznimno tečajne razlike vlasničkih instrumenta iz ovog portfelja priznaju se u kapitalu (odobrenje ili zaduženje računa 931).

Na računima 035 iskazuju se i plasmani u vrijednosne papire i druge financijske instrumente, koje leasing društvo sukladno MRS-u 39 (Financijski instrumenti - priznavanje i mjerenje) i svojim poslovnim politikama klasificira u financijsku imovinu koja se drži do dospeljeća. U ovu kategoriju imovine leasing društvo može klasificirati instrumente koji imaju fiksne rokove dospeljeća i koje leasing društvo ima namjeru i sposobnost držati do roka dospeljeća. Leasing društvo u analitičkoj evidenciji osigurava da su računi za financijske instrumente raščlanjeni na račune poradi odvojenog praćenje: nominalnog iznosa, premije, diskonta. Dospjeli iznos evidentira se u okviru računa 115, dok se ispravak vrijednosti evidentira unutar računa 03509/03519 odnosno 11509/11519. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se drže do dospeljeća vrednuju se po amortizirajućem trošku sukladno MRS-u 39. Rezultat vrijednosnog usklađivanja knjiži se na račune ispravaka vrijednosti uz zaduženje odgovarajućeg računa u okviru računa 7253.

U okviru računa 036 – Dani dugotrajni zajmovi nepovezanim osobama iskazuju se zajmovi nepovezanim osobama s dospeljećem duljim od 1 godine u ukupnom iznosu po aktivnim ugovorima za dane dugotrajne zajmove, umanjene za otplaćenu glavnica i glavnica s rokom dospeljeća do 1 godine te ispravak vrijednosti zajmova s dospeljećem duljim od 1 godine.

Leasing društvo podatke o ročnoj strukturi zajmova, računajući prema preostalim rokovima do dospeljeća, osigurava u pomoćnim poslovnim knjigama. Osim računa s ročnim obilježjem, leasing društvo osigurava i posebne račune za dospjele zajmove (unutar razreda 1) kao i račune ispravaka vrijednosti.

Unutar ugovorenih rokova dospeljeća leasing društvo osigurava da se u pomoćnim poslovnim knjigama u okviru računa 0360 osigurava raščlanjivanje zajmova prema sektorskoj pripadnosti korisnika kao i raščlanjivanje zajmova na dane kunske zajmove, zajmove s valutnom klauzulom i devizne zajmove.

UPUTA ZA PRIMJENU KONTNOG PLANA ZA LEASING DRUŠTVA

Funkcija računa u okviru računa 0369 (ispravak vrijednosti zajmova komitentima s dospijećem duljim od 1 godine) analogna je opisanoj funkciji računa 0349 (ispravak vrijednosti zajmova povezanim osobama s dospijećem duljim od 1 godine).

U okviru računa 037 – Dani dugotrajni depoziti i jamčevine potrebno je iskazati visinu depozita i jamčevine s dospijećem duljim od 1 godine.

U okviru računa 038 – Ostala dugotrajna financijska imovina potrebno je iskazati vrijednost dugotrajne financijske imovine koja nije prethodno navedena.

3.2.5. SKUPINA 04 – DUGOTRAJNA POTRAŽIVANJA

Na računima skupine 040 iskazuju se potraživanja s osnove financijskog leasinga s dospijećem duljim od 1 godine u ukupnom iznosu po aktivnim ugovorima financijskog leasinga, umanjena za otplaćenu glavnici i glavnici s rokom dospjeća do 1 godine te ispravak vrijednosti. Vrednovanje plasmana u pojavnom obliku financijskog leasinga, leasing društvo provodi sukladno MRS-u 17 – Najmovi. Potraživanja na osnovi kamatnih prihoda koji se odnose na financijski leasing knjiže se u okviru Dospjelih potraživanja po osnovi financijskog leasinga (račun 1201) te u okviru Nedospjelih potraživanja po kamatnim prihodima (račun 1202), odnosno u računu dobiti i gubitka kao kamatni prihodi od financijskog leasinga na računu 7700.

Leasing društvo priznaje imovinu koju drži pod financijskim leasingom u svojoj bilanci i prezentira je kao potraživanje u iznosu koji je jednak neto ulaganju u leasing.

Početni izravni troškovi kao što su provizije i naknade za pravne usluge i interni troškovi često nastaju kod leasing društva za vrijeme pregovaranja i dogovaranja leasinga. Ovdje nisu uključeni opći troškovi koji nastaju kod tima zaduženog za prodaju i marketing. Za financijski leasing početni izravni troškovi dio su početnog mjerenja potraživanja financijskog leasinga te smanjuju iznos prihoda priznatih tijekom razdoblja leasinga. Kamatna stopa koja je sadržana u leasingu definirana je tako da su početni izravni troškovi uključeni u potraživanje financijskog leasinga; nema potrebe da se oni zasebno dodaju. Početni izravni troškovi mogu se, zbog poreznog tretmana, evidentirati zasebno na peteroznamenkastim računima unutar računa 040.

Priznavanje financijskog prihoda temelji se na osnovici koja odražava konstantnu periodičnu stopu povrata na neto ulaganje leasing društva koje se odnosi na financijski leasing. Raspored financijskog prihoda tijekom razdoblja leasinga temelji se na modelu koji odražava konstantnu periodičnu stopu povrata na neto ulaganje leasing društva koji

UPUTA ZA PRIMJENU KONTNOG PLANA ZA LEASING DRUŠTVA

se odnosi na financijski leasing. Naplaćene najamnine koje se odnose na obračunsko razdoblje, bez troškova za usluge, povezuju se s bruto ulaganjem u leasing kako bi se smanjila glavnica i nezarađeni financijski prihod.

Neto ulaganje u leasing čini bruto ulaganje u leasing diskontirano za kamatnu stopu sadržanu u leasingu. Nezarađeni financijski prihod je razlika između bruto i neto ulaganja u leasing.

Leasing društvo može u okviru računa 0400 dodatno propisati račune koji će obuhvatiti bruto ulaganje u najam te nezarađeni financijski prihod kao odbitnu stavku u okviru računa 0400 kako bi sukladno MRS-u 17 prezentiralo potraživanje u iznosu koji je jednak neto ulaganju u leasing.

Leasing društvo osigurava i posebne račune za dospjela potraživanja po osnovi financijskog leasinga (unutar razreda 1) i račune ispravaka vrijednosti.

Unutar ugovorenih rokova dospijeća leasing društvo osigurava da se u pomoćnim poslovnim knjigama, unutar računa 040 raščlanjuju potraživanja po osnovi financijskog leasinga prema sektorskoj pripadnosti primatelja leasinga kao i raščlanjivanje potraživanja na financijske leasinge u kunama, financijske leasinge s valutnom klauzulom i devizne financijske leasinge.

Djelokrug MRS 39 'Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje' u točki 2. navodi da su potraživanja od najma koje je priznao najmodavac podložna zahtjevima prestanka priznavanja i umanjenja vrijednosti koje propisuje MRS 39 (točke 15. – 37., 58., 59., 63. – 65. i Dodatak A, točke UP36 – UP52 i UP84 – UP93)“

Na računu 0409 iskazuje se ispravak vrijednosti s osnove vrijednosnog usklađivanja potraživanja po osnovi financijskog leasinga – financirani dio, koje leasing društvo utvrđuje sukladno svojem općem aktu donesenom na temelju odredbi MRS 39. Ovi računi imaju potražno stanje, koje umanjuje iznos iskazan u bilanci (uključuju se u saldiranje). Protustavka računima 0409 je račun troškova/prihoda (7251/777).

Za iznos provedenog ispravka vrijednosti plasmana povećavaju se troškovi zaduženjem računa 7251 uz odobrenje računa 0409. Za iznos smanjenja ispravka vrijednosti, koje može uslijediti zbog smanjenog stupnja rizičnosti plasmana ili zbog naplate potraživanja za koje je prethodno proveden ispravak vrijednosti, zadužuje se račun 0409, a odobrava račun prihoda 777 s osnove smanjenja troškova vrijednosnog usklađivanja.

UPUTA ZA PRIMJENU KONTNOG PLANA ZA LEASING DRUŠTVA

U slučaju konačnog otpisa potraživanja za koje je prethodno izvršen ispravak vrijednosti, zadužuje se račun 0409, a odobrava račun potraživanja, te se kao bilančna pozicija ne iskazuje već se može prenijeti u izvanbilančnu evidenciju, gdje se do daljnjega evidentira kao izvanbilančna pozicija.

Na računima skupine 041 Potraživanja od povezanih osoba iskazuju se potraživanja od povezanih društava/podružnica (MRS-27.), pridruženih društava (MRS-28.) i sudionika u zajedničkom pothvatu (MRS-31.).

Na računima skupine 042 – Ostala dugotrajna potraživanja evidentiraju se sva dugotrajna potraživanja koja nisu prethodno navedena.

3.2.6. SKUPINA 05 – MATERIJALNA IMOVINA PREUZETA U ZAMJENU ZA NENAPLAĆENA POTRAŽIVANJA

Na računima skupine 05 iskazuje se preuzeta materijalna imovina u zamjenu za nenaplaćena potraživanja leasing društva po osnovi zajmova i financijskog leasinga, po vrstama imovine. Vrijednost preuzete imovine u zamjenu za nenaplaćena potraživanja leasing društva iskazuje se u visini fer vrijednosti.

3.2.7. SKUPINA 06 – ULAGANJA U NEKRETNINE

Ulaganja u nekretnine odnose se na nekretnine koje drži vlasnik ili primatelj leasinga u financijskom leasingu, radi zarade od iznajmljivanja i/ili porasta vrijednosti prema MRS-u 40 – Ulaganja u nekretnine. Ova ulaganja iskazuju se odvojeno u financijskim izvještajima.

3.2.8. SKUPINA 07 – VLASTITE DIONICE I UDJELI

Na računima skupine 07 iskazuje se isplaćeni iznos odnosno trošak ulaganja u svrhu otkupa vlastitih dionica ili udjela prema nazivima računa. Kod prodaje vlastitih dionica ili udjela razlika između postignute prodajne cijene i troška stjecanja vlastitih dionica ili udjela predstavlja kapitalni dobitak odnosno gubitak, koji se knjiži u korist odnosno na teret računa 902. Izvještajno se vlastite dionice i udjeli prikazuju kao odbitna pozicija kapitala s dugovnim saldom.

3.3 RAZRED 1 – KRATKOTRAJNA IMOVINA

Na pojedinim skupinama računa ovog razreda iskazuju se novac na računu i blagajni, kratkotrajna financijska imovina (s dospijecem do 1 godine i dospjeli dio), kratkotrajna potraživanja od primatelja leasinga iz leasing poslovanja, dani predujmovi, potraživanja

UPUTA ZA PRIMJENU KONTNOG PLANA ZA LEASING DRUŠTVA

od povezanih osoba i iz zajedničkih poslova, ostala kratkotrajna potraživanja, potraživanja od države i drugih institucija, potraživanja od radnika i ostala potraživanja, te plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda.

3.3.1. SKUPINA 10 – NOVAC NA RAČUNU I BLAGAJNI

Na računima skupine 10 vode se novčana sredstva na žiro računu i novac u blagajni te ostala novčana sredstva.

3.3.2. SKUPINA 11 – KRATKOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA

Funkcija računa u okviru računa 111 (Ulaganja u povezana društva), 112 (Ulaganja u pridružena društva) te 113 (Ulaganja u zajedničke pothvate) analogna je opisanim funkcijama računa 031 (Ulaganja u podružnice MRS 27), 032 (Ulaganja u pridružena društva MRS 28) i 033 (Ulaganja u zajedničke pothvate MRS 31).

U okviru računa 114 – Dani kratkotrajni zajmovi povezanim osobama iskazuju se dospjeli zajmovi povezanim osobama i zajmovi povezanim osobama s dospijećem do 1 godine u ukupnom iznosu po aktivnim ugovorima za dane kratkotrajne zajmove, umanjene za otplaćenu glavnice i ispravak vrijednosti, kao i tekuća dospijeća danih dugotrajnih zajmova povezanim osobama.

Na računima dospjelih zajmova iskazuju se iznosi zajmova kojima je istekao ugovoreni rok dospijeća. Pod dospjelim zajmovima podrazumijevaju se dospjeli iznosi zajmova s jednokratnim dospijećem, kao i dospjele rate ili otplatne kvote iz anuiteta po zajmovima/kreditima koji se otplaćuju obročno.

Potraživanja na osnovi kamatnih prihoda koji se odnose na zajmove povezanim osobama knjiže se u okviru Dospjelih zajmova povezanim osobama (račun 1141) te u okviru Nedospjelih potraživanja po kamatnim prihodima (račun 1142), odnosno u računu dobiti i gubitka kao kamatni prihodi od danih zajmova na računu 7701.

Na računima 1141 (unutar dospjelih potraživanja po osnovi glavnice, kamate i PDV-a) i 1142 (nedospjela potraživanja po kamatnim prihodima) iskazuju se potraživanja na osnovi obračunatih kamatnih prihoda uz priznavanje u računu dobiti i gubitka u razdoblju kada su kamatni prihodi obračunati.

Ukoliko se naknadno (nakon što je kamatni prihod priznat i knjižen prema odredbi iz prethodnog stavka) pojavi nemogućnost naplate priznatog kamatnog prihoda u računu dobiti i gubitka, odnosno ako nastupe okolnosti koje zahtijevaju da se plasman po kome je ostala nenaplaćena kamata iz ranijeg razdoblja vrijednosno uskladi provodi se

UPUTA ZA PRIMJENU KONTNOG PLANA ZA LEASING DRUŠTVA

ispravak vrijednosti potraživanja na osnovi kamatnih prihoda kao dio ukupnog ispravka vrijednosti potraživanja po osnovi zajmova u skladu s općim aktom leasing društva, terećenjem računa 7255 i priznavanjem računa ispravaka vrijednosti 1149. Predmetno se potraživanje i nakon ispravke vrijednosti evidentira u poslovnim knjigama na računima skupine 1141 i 1142 i to sve do eventualne naplate ili do donošenja odluke o konačnom otpisu.

Uvjet za priznavanje nedospjelih kamata u računu dobiti i gubitka u razdoblju kad su obračunate/zarađene (bez obzira na to što još nisu dospjele za naplatu) isti je kao i kod priznavanje dospjelih kamata, a to je zadovoljavajuća kreditna sposobnost dužnika, na temelju koje se može osnovano očekivati da će kamatni prihod biti naplaćen po dospijeću.

Ako se naknadno, nakon što je nedospjeli kamatni prihod priznat u računu dobiti i gubitka, kreditna sposobnost dužnika pogorša u tolikoj mjeri da naplata obračunatog kamatnog prihoda postane neizvjesna, provodi se ispravak vrijednosti potraživanja s osnove nedospjeloga kamatnog prihoda, u skladu s općim aktom leasing društva. Taj se ispravak vrijednosti knjiži u korist računa 1149 uz terećenje računa 7255 (trošak vrijednosnog usklađivanja potraživanja po kamatnim prihodima).

Funkcija računa 1149 (ispravak vrijednosti danih kratkotrajnih zajmova povezanim osobama) uz navedeni ispravak vrijednosti potraživanja po kamatnim prihodima analogna je opisanoj funkciji računa 0349 (ispravak vrijednosti zajmova povezanim osobama s dospijećem duljim od 1 godine).

Unutar ugovorenih rokova dospijeća leasing društvo u pomoćnim poslovnim knjigama unutar računa 114 osigurava raščlanjivanje zajmova prema sektorskoj pripadnosti korisnika kao i raščlanjivanje zajmova na dane kunske zajmove, zajmove s valutnom klauzulom i devizne zajmove.

U okviru računa 115 - Ulaganja u kratkotrajne vrijednosne papire iskazuju se plasmani u dužničke i vlasničke vrijednosne papire (koji se drže radi trgovanja, ili raspoloživo za prodaju, ili do dospijeća) s rokom dospijeća do 1 godine, osim ulaganja u zajedničke pothvate, pridružene kompanije i povezana društva (podružnice).

Funkcija računa u okviru računa 115 (ulaganja u kratkotrajne vrijednosne papire) analogna je opisanoj funkciji računa 035 (ulaganja u dugotrajne vrijednosne papire).

U okviru računa 116 – Dani kratkotrajni zajmovi nepovezanim osobama iskazuju se dospjeli zajmovi i zajmovi komitentima s dospijećem do 1 godine u ukupnom iznosu po

UPUTA ZA PRIMJENU KONTNOG PLANA ZA LEASING DRUŠTVA

aktivnim ugovorima za dane kratkotrajne zajmove, umanjene za otplaćenu glavnice i ispravak vrijednosti, kao i tekuća dospjeća danih dugotrajnih zajmova nepovezanim osobama.

Na računima dospjelih zajmova iskazuju se iznosi zajmova kojima je isteklo ugovoreno dospjeće. Pod dospjelim zajmovima smatraju se dospjeli iznosi zajmova s jednokratnim dospjećem, kao i dospjele rate ili otplatne kvote iz anuiteta po zajmovima/kreditima koji se otplaćuju obročno.

Potraživanja na osnovi kamatnih prihoda koji se odnose na zajmove povezanim osobama knjiže se u okviru Dospjelih zajmova komitentima (račun 1161) te u okviru Nedospjelih potraživanja po kamatnim prihodima (račun 1162), odnosno u računu dobiti i gubitka kao kamatni prihodi od danih zajmova na računu 7701.

Na računima 1161 (unutar dospjelih potraživanja po osnovi glavnice, kamate i PDV-a) i 1162 (nedospjela potraživanja po kamatnim prihodima) iskazuju se potraživanja na osnovi obračunatih kamatnih prihoda uz priznavanje u računu dobiti i gubitka u razdoblju kada su kamatni prihodi obračunati.

Ukoliko se naknadno (nakon što je kamatni prihod priznat i knjižen prema odredbi iz prethodnog stavka) pojavi nemogućnost naplate priznatog kamatnog prihoda u računu dobiti i gubitka, odnosno ako nastupe okolnosti koje zahtijevaju da se plasman po kome je ostala nenaplaćena kamata iz ranijeg razdoblja vrijednosno uskladi provodi se ispravak vrijednosti potraživanja na osnovi kamatnih prihoda kao dio ukupnog ispravka vrijednosti potraživanja po osnovi zajmova u skladu s općim aktom leasing društva, terećenjem računa 7255 i priznavanjem računa ispravaka vrijednosti 1169. Predmetno se potraživanje i nakon ispravke vrijednosti evidentira u poslovnim knjigama na računima skupine 1161 i 1162 i to sve do eventualne naplate ili do donošenja odluke o konačnom otpisu..

Uvjet za priznavanje nedospjelih kamata u računu dobiti i gubitka u razdoblju kad su obračunate/zarađene (bez obzira na to što još nisu dospjele za naplatu) isti je kao za priznavanje dospjelih kamata, što znači zadovoljavajuću kreditnu sposobnost dužnika, na temelju koje se može osnovano očekivati da će kamatni prihod biti naplaćen o dospjeću.

Ako se naknadno, nakon što je nedospjeli kamatni prihod priznat u računu dobiti i gubitka, kreditna sposobnost dužnika pogorša u tolikoj mjeri da naplata obračunatoga kamatnog prihoda postane neizvjesna, provodi se ispravak vrijednosti potraživanja s

UPUTA ZA PRIMJENU KONTNOG PLANA ZA LEASING DRUŠTVA

osnove nedospjelog kamatnog prihoda, u skladu s općim aktom leasing društva. Taj se ispravak vrijednosti knjiži u korist računa 1169 uz terećenje računa 7255.

Funkcija računa u okviru računa 1169 (ispravak vrijednosti danih kratkotrajnih zajmova nepovezanim osobama) uz navedeni ispravak vrijednosti potraživanja po kamatnim prihodima analogna je opisanoj funkciji računa 0369 (ispravak vrijednosti zajmova komitentima s dospijećem duljim od 1 godine).

Unutar ugovorenih rokova dospjeća leasing društvo u pomoćnim poslovnim knjigama unutar računa 116 osigurava raščlanjivanje zajmova prema sektorskoj pripadnosti korisnika kao i raščlanjivanje zajmova na dane kunske zajmove, zajmove s valutnom klauzulom i devizne zajmove.

U okviru računa 117 – Dani kratkotrajni depoziti i jamčevine potrebno iskazati visinu depozita i jamčevine s dospijećem do 1 godine.

U okviru računa 118 – Ostala kratkotrajna financijska imovina potrebno je iskazati vrijednost kratkotrajne financijske imovine koja nije prethodno navedena.

3.3.3. SKUPINA 12 – KRATKOTRAJNA POTRAŽIVANJA OD PRIMATELJA LEASINGA IZ LEASING POSLOVANJA

Na računima skupine 120 iskazuju se dospjela potraživanja s osnove financijskog leasinga i potraživanja s osnove financijskog leasinga s dospijećem do 1 godine u ukupnom iznosu po aktivnim ugovorima financijskog leasinga, umanjena za otplaćenu glavnice i ispravak vrijednosti. Vrednovanje plasmana u pojavnim oblicima financijskog leasinga, leasing društvo provodi sukladno MRS-u 17 – Najmovi. Potraživanja na osnovi kamatnih prihoda koji se odnose na financijski leasing knjiže se u okviru Dospjelih potraživanja po osnovi financijskog leasinga (račun 1201) te u okviru Nedospjelih potraživanja po kamatnim prihodima (račun 1202), odnosno u računu dobiti i gubitka kao kamatni prihodi od financijskog leasinga na računu 7700.

Na računima 1201 (unutar dospjelih potraživanja po osnovi glavnice, kamate i PDV-a) i 1202 (nedospjela potraživanja po kamatnim prihodima) iskazuju se potraživanja na osnovi obračunatih kamatnih prihoda uz priznavanje u računu dobiti i gubitka u razdoblju kada su kamatni prihodi obračunati.

Ukoliko se naknadno (nakon što je kamatni prihod priznat i knjižen prema odredbi iz prethodnog stavka) pojavi nemogućnost naplate priznatog kamatnog prihoda u računu dobiti i gubitka, odnosno ako nastupe okolnosti koje zahtijevaju da se plasman po kome

UPUTA ZA PRIMJENU KONTNOG PLANA ZA LEASING DRUŠTVA

je ostala nenaplaćena kamata iz ranijeg razdoblja vrijednosno uskladi provodi se ispravak vrijednosti potraživanja na osnovi kamatnih prihoda kao dio ukupnog ispravka vrijednosti potraživanja po osnovi financijskog leasinga u skladu s općim aktom leasing društva, terećenjem računa 7255 i priznavanjem računa ispravaka vrijednosti 1209. Predmetno se potraživanje i nakon ispravke vrijednosti evidentira u poslovnim knjigama na računima skupine 1201 i 1202 i to sve do eventualne naplate ili do donošenja odluke o konačnom otpisu.

Uvjet za priznavanje nedospjelih kamata u računu dobiti i gubitka u razdoblju kad su obračunate/zarađene (bez obzira na to što još nisu dospjele za naplatu) isti je kao za priznavanje dospjelih kamata, što znači zadovoljavajuću kreditnu sposobnost dužnika, na temelju koje se može osnovano očekivati da će kamatni prihod biti naplaćen o dospijeću.

Ako se naknadno, nakon što je nedospjeli kamatni prihod priznat u računu dobiti i gubitka, kreditna sposobnost dužnika pogorša u tolikoj mjeri da naplata obračunatoga kamatnog prihoda postane neizvjesna, provodi se ispravak vrijednosti potraživanja s osnove nedospjeloga kamatnog prihoda, u skladu s općim aktom leasing društva. Taj se ispravak vrijednosti knjiži u korist računa 1209 uz terećenje računa 7255.

Funkcija računa 1209 (ispravak vrijednosti potraživanja po osnovi financijskog leasinga) uz navedeni ispravak vrijednosti potraživanja po kamatnim prihodima analogna je opisanoj funkciji računa 0409 (ispravak vrijednosti potraživanja po osnovi financijskog leasinga – financirani dio).

Na računima skupine 121 iskazuju se dospjela nenaplaćena potraživanja po osnovi operativnog leasinga u ukupnom iznosu po ugovorima operativnog leasinga umanjena za ispravak vrijednosti.

MRS 32 u vodiču za primjenu u točki VP9 navodi da se prema MRS-u 17 Najmovi, financijski leasing (najam) smatra financijskim instrumentom, dok se operativni leasing (poslovni najam) ne smatra financijskim instrumentom (osim dospjelih i nenaplaćenih individualnih rata).

Djelokrug MRS 39 'Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje' u točki 2. navodi da su potraživanja od najma koje je priznao najmodavac podložna zahtjevima prestanka priznavanja i umanjenja vrijednosti koje propisuje MRS 39 (točke 15. – 37., 58., 59., 63. – 65. i Dodatak A, točke UP36 – UP52 i UP84 – UP93)

UPUTA ZA PRIMJENU KONTNOG PLANA ZA LEASING DRUŠTVA

Na računu 1219 iskazuje se ispravak vrijednosti s osnove vrijednosnog usklađivanja potraživanja po osnovi operativnog leasinga, koje leasing društvo utvrđuje sukladno svojem općem aktu donesenom na temelju odredbi MRS 39. Ovi računi imaju potražno stanje, te umanjuju iznos iskazan u bilanci (uključuju se u saldiranje). Protustavka računu 1219 je račun troškova/prihoda (7252/777).

Za iznos provedenog ispravka vrijednosti plasmana povećavaju se troškovi zaduženjem računa 7252 uz odobrenje računa 1219. Za iznos smanjenja ispravka vrijednosti, koje može uslijediti zbog smanjenog stupnja rizičnosti plasmana ili zbog naplate potraživanja za koje je prethodno proveden ispravak vrijednosti, zadužuje se račun 1219, a odobrava račun prihoda 777 s osnove smanjenja troškova vrijednosnog usklađivanja.

U slučaju konačnog otpisa potraživanja za koje je prethodno izvršen ispravak vrijednosti, zadužuje se račun 1219, a odobrava račun potraživanja, te se kao bilančna pozicija ne iskazuje već se može prenijeti u izvanbilančnu evidenciju, gdje se do daljnjega evidentira kao izvanbilančna pozicija.

3.3.4. SKUPINA 13 – DANI PREDUJMOVI (AVANSI)

Na računima skupine 13 – Dani predujmovi (avansi) iskazuju se predujmovi dani dobavljačima leasing objekata po ugovorima o financijskom leasingu kao i ostali dani predujmovi.

Dani predujmovi u svezi nabave materijalne imovine u operativnom leasingu iskazuju se u skupini računa 01 kao i dani predujmovi u svezi nabave dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine iskazuju se u skupini računa 00 odnosno 02.

3.3.5. SKUPINA 14 – POTRAŽIVANJA OD POVEZANIH OSOBA

Na računima skupine 14 - Potraživanja od povezanih osoba iskazuju se potraživanja od povezanih društava/podružnica (MRS-27.), pridruženih društava (MRS-28.) i sudionika u zajedničkom pothvatu (MRS-31.).

3.3.6. SKUPINA 15 – OSTALA KRATKOTRAJNA POTRAŽIVANJA

Na računima skupine 15 – Ostala kratkotrajna potraživanja iskazuju se kratkotrajna potraživanja koja nisu obuhvaćena već navedenim skupinama.

UPUTA ZA PRIMJENU KONTNOG PLANA ZA LEASING DRUŠTVA

3.3.7. SKUPINA 16 – POTRAŽIVANJA OD DRŽAVE I DRUGIH INSTITUCIJA, POTRAŽIVANJA OD RADNIKA I OSTALA POTRAŽIVANJA

Na računima skupine 16 iskazuju se potraživanja od države i drugih institucija, potraživanja od radnika i ostala potraživanja.

3.3.8. SKUPINA 19 – PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I NEDOSPJELA NAPLATA PRIHODA

U okviru računa 190 iskazuju se plaćeni troškovi budućeg razdoblja (do 12 mjeseci).

Na računu 191 iskazuje se odgođena porezna imovina koja se priznaje u skladu s MRS-om 12 – porez na dobit. Prilikom priznavanja odgođene porezne imovine provodi se knjiženje na teret računa 191 (odgođena porezna imovina) uz odobrenje skupine računa 80 (dobit ili gubitak prije oporezivanja), osim porezne imovine koja nastaje iz transakcije ili poslovnog događaja koji je priznat izravno u glavnici, kao i poslovnog spajanja koje predstavlja stjecanje (točka 58., a u vezi s točkama 61. do 68. MRS-a 12).

Na računu 192 iskazuje se nedospjela naplata prihoda.

3.4 RAZRED 2 – KRATKOROČNE OBVEZE, REZERVIRANJA ZA TROŠKOVE I RIZIKE TE ODGOĐENA PLAĆANJA I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA

Na pojedinim skupinama računa ovog razreda iskazuju se obveze po izdanim kratkoročnim vrijednosnim papirima, obveze prema dobavljačima, obveze prema povezanim društvima i iz zajedničkih poslova, financijske obveze, obveze za poreze, doprinose i druge pristojbe, obveze iz rezultata i ostale kratkoročne obveze, obračun i obveze za plaće, nadnice i naknade, kratkoročna rezerviranja za rizike i troškove te odgođeno plaćanje troškova i prihod budućih razdoblja.

3.4.1. SKUPINA 21 – OBVEZE PO IZDANIM KRATKOROČNIM VRIJEDNOSNIM PAPIRIMA

Na računima skupine 21 – Obveze po izdanim kratkoročnim vrijednosnim papirima iskazuju se obveze za izdane dužničke vrijednosne papire s izvornim rokom dospijeća do 1 godine.

3.4.2. SKUPINA 22 – OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA

Na računima skupine 22 – Obveze prema dobavljačima iskazuju se obveze prema dobavljačima objekata leasinga iz poslova financijskog i operativnog leasinga te ostale obveze prema dobavljačima.

UPUTA ZA PRIMJENU KONTNOG PLANA ZA LEASING DRUŠTVA

3.4.3. SKUPINA 24 – OBVEZE PREMA POVEZANIM DRUŠTVIMA I IZ ZAJEDNIČKIH POSLOVA

Na računima skupine 24 – Obveze prema povezanim društvima i iz zajedničkih poslova iskazuju se obveze prema povezanim društvima za izglasane dividende i udjele u dobiti (donijete odluke o isplati), ostale obveze prema povezanim društvima i obveze temeljem zajedničkih pothvata.

3.4.4. SKUPINA 25 – FINANCIJSKE OBVEZE

U okviru računa 250 – Obveze prema povezanim društvima za zajmove i kredite iskazuju se zajmovi primljeni od povezanih društava s dospijećem do 1 godine u ukupnom iznosu po aktivnim ugovorima po primljenim kratkotrajnim zajmovima, umanjениh za otplaćenu glavniciu, kao i tekuća dospijeća primljenih dugotrajnih zajmova od povezanih osoba.

Prema odredbama MRS-a 1 točki 63., subjekt klasificira svoje financijske obveze kao tekuće (kratkoročne), ako dospijevaju na naplatu unutar dvanaest mjeseci od datuma bilance, čak ako: (a) je izvorni rok bio razdoblje dulje od dvanaest mjeseci; (b) je sporazum o refinanciranju zaključen na dugoročnoj osnovi poslije datuma bilance a prije nego su financijski izvještaji odobreni za izdavanje.

U okviru računa 251 – Obveze za kredite bankama u zemlji navode se obveze temeljem primljenih kredita od banaka u zemlji s dospijećem do 1 godine i tekuća dospijeća dugoročnih kredita.

U okviru računa 252 – Obveze za kredite banaka iz inozemstva navode se obveze temeljem primljenih kredita od banaka iz inozemstva s dospijećem do 1 godine i tekuća dospijeća dugoročnih kredita.

U okviru računa 253 – Obveze za kredite od ostalih kreditora u zemlji navode se obveze temeljem primljenih kredita od ostalih kreditora u zemlji s dospijećem do 1 godine i tekuća dospijeća dugoročnih kredita.

U okviru računa 254 – Obveze po osnovi zajmova navode se obveze temeljem primljenih zajmova s dospijećem do 1 godine i tekuća dospijeća dugoročnih zajmova.

Obveze na osnovi kamatnih troškova prate se unutar pojedinih računa 250, 251, 252, 253 i 254 raščlanjene na dospjele i nedospjele obveze.

UPUTA ZA PRIMJENU KONTNOG PLANA ZA LEASING DRUŠTVA

Obračunate dospjele pasivne kamate na izvore sredstava knjiže se u korist pojedinih računa 250, 251, 252, 253 i 254, uz terećenje kamatnih troškova na računima skupine 72. Pasivne kamate koje nisu dospjele za isplatu, a odnose se na određeno obračunsko razdoblje, također se knjiže na teret kamatnih troškova na računima skupine 72, ali se kao nedospjela obveza također knjiže u okviru računa 250, 251, 252, 253 i 254.

U okviru računa 255 – Obveze za predujmove, depozite i jamstva iskazuju se obveze za primljene predujmove, depozite i jamstva s dospijecem do 1 godine.

U okviru računa 256 – Ostale kratkoročne financijske obveze iskazuju se ostale kratkoročne financijske obveze koje nisu obuhvaćene već navedenim skupinama.

3.4.5. SKUPINA 26 – OBVEZE ZA POREZE, DOPRINOSE I DRUGE PRISTOJBE, OBVEZE IZ REZULTATA POSLOVANJA I OSTALE KRATKOROČNE OBVEZE

Na računima u okviru skupine 26 iskazuju se obveze za poreze, doprinose i druge pristojbe, obveze iz rezultata poslovanja i ostale kratkoročne obveze.

3.4.6. SKUPINA 27 – OBRAČUN I OBVEZE ZA PLAĆE, NADNICE I NAKNADE

Na računima skupine 27 iskazuju se po nazivima računa obveze prema zaposlenicima na osnovi plaća i naknada plaća u skladu s ugovorima o radu te propisima o porezima i doprinosima u vezi s plaćama i naknadama plaća.

3.4.7. SKUPINA 28 – KRATKOROČNA REZERVIRANJA ZA RIZIKE I TROŠKOVE

Na računima skupine 28 iskazuju se rezerviranja za obveze proizašle iz prošlih događaja za koje se očekuje da će u budućem razdoblju doći do odljeva sredstava leasing društva poradi podmirenje tih obveza. Leasing društvo može prema potrebi definirati kategorije rezerviranja kao na primjer troškove rezerviranja za započete sudske sporove koji se vode protiv leasing društva (MRS 37 – Rezerviranja nepredviđene obveze i nepredviđena imovina te rezerviranja za mirovine i druge obveze prema zaposlenicima (MRS 19 – Primanja zaposlenih).

3.4.8. SKUPINA 29 – ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA

Na računu 290 - Odgođeno plaćanje troškova iskazuju se obveze na osnovu nastalih troškova tekućeg razdoblja, a čije će podmirenje uslijediti u budućem razdoblju. Navedeni troškovi ne obuhvaćaju nedospjele obveze po osnovi kamatnih troškova (pasivne kamate) obzirom da se isti iskazuju na računima skupine 25.

UPUTA ZA PRIMJENU KONTNOG PLANA ZA LEASING DRUŠTVA

Na računu 291 iskazuju se odgođene porezne obveze koje se priznaju u skladu s MRS-om 12 – porez na dobit. Prilikom priznavanja odgođenih poreznih obveza provodi se knjiženje na teret skupine računa 80 (dobit ili gubitak prije oporezivanja) uz odobrenje računa 291 (odgođene porezne obveze), osim porezne obveze koje nastaju iz transakcije ili poslovnog događaja koji je priznat izravno u glavnici.

Na računu 293 iskazuje se kamatni prihod (naknade koje se uključuju u izračun efektivne kamatne stope) koji je u obliku naknade/provizije obračunat i naplaćen prilikom odobravanja zajma ili tijekom trajanja ugovora o zajmu, a koji se odnosi na buduće razdoblje u kojem će biti priznat u računu dobitka i gubitka na vremenski proporcionalnoj osnovi za razdoblje na koje se prihod odnosi. Navedeno se primjenjuje i za naknade/provizije obračunate i naplaćene prilikom odobravanja financijskog leasinga ili tijekom trajanja ugovora o financijskom leasingu.

Priznavanje i mjerenje financijskog leasinga provodi se u skladu s MRS 17 "Najmovi" i MRS 39 "Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje". Nadalje MRS 18 "Prihodi", točka 14 Dodatka, navodi da priznavanje prihoda kod provizija za financijske usluge ovisi o svrsi za koju su naknade obračunate i o osnovi obračuna bilo kojih financijskih instrumenata. Nužno je razlikovati provizije koje su sastavni dio efektivne kamatne stope financijskih instrumenata, provizije koje su zarađene za pružene usluge i provizije koje su zarađene kod izvršenja važne radnje.

Točka 38. MRS-a 17 "Najmovi" navodi da su za financijski leasing osim onih koji uključuju proizvođače ili posrednike u ulozi najmodavca, početni izravni troškovi kao što su provizije i naknade za pravne usluge i interni troškovi koje nastaju kod najmodavca za vrijeme pregovaranja i dogovaranja najma (ne uključujući opće troškove koji nastaju kod tima zaduženog za prodaju i marketing), dio početnog mjerenja potraživanja financijskog leasinga te smanjuju iznos prihoda priznatih tijekom razdoblja najma.

Točka 39. MRS 17 "Najmovi" navodi da se priznavanje financijskog prihoda treba temeljiti na osnovici koja odražava konstantnu periodičnu stopu povrata na neto ulaganje najmodavca koje se odnosi na financijski leasing.

Sukladno zahtjevima MRS 17 "Najmovi", MRS-a 39 "Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje" te MRS-a 18 "Prihodi", naknade za odobrenje financijskog leasinga su u osnovi kamatni prihod ili rashod i trebaju biti priznate tijekom razdoblja trajanja predmetnog ugovora na koji se odnose, primjenom efektivne kamatne stope.

UPUTA ZA PRIMJENU KONTNOG PLANA ZA LEASING DRUŠTVA

Prihodi i rashodi od kamata trebaju se priznati u računu dobiti i gubitka kako nastaju, primjenom efektivne kamatne stope na imovinu ili primjenjivu varijabilnu stopu. Prihodi od naknada za odobrene zajmove i financijski leasing trebaju se vremenski razgraničiti, zajedno s izravno povezanim troškovima, i priznati kao usklađenje efektivnog prinosa po zajmu i financijskom leasingu tijekom njegovog životnog vijeka.

3.5 RAZRED 3 – ZALIHE MATERIJALA I SITNOG INVENTARA

Na računima skupine 30 – Sitan inventar, auto gume i ambalaža iskazuje se sitan inventar u skladištu, sitan inventar u uporabi, auto gume na skladištu, auto gume u uporabi, ambalaža u skladištu, ambalaža u uporabi, ispravak vrijednosti sitnog inventara, auto guma i ambalaže, predujmovi dobavljačima za sitni inventar, ambalažu i auto gume te odstupanje od cijena sitnog inventara, auto guma i ambalaže sukladno MRS 2.

3.6 RAZRED 4 – TROŠKOVI PO PRIRODNIM VRSTAMA

3.6.1. SKUPINA 40 – TROŠKOVI SIROVINA I MATERIJALA, ENERGIJE, PRIČUVNIH DIJELOVA I SITNOG INVENTARA

Na računima skupine 40 iskazuju se troškovi sirovina i materijala, energije, pričuvnih dijelova i sitnog inventara.

3.6.2. SKUPINA 41 – TROŠKOVI USLUGA

Na računima skupine 41 – Troškovi usluga iskazuju se troškovi koji su nastali kao posljedica povećanja obveza za korištene usluge koje leasing društvu u svezi s poslovanjem pružaju druga trgovačka društva i druge pravne i fizičke usluge.

3.6.3. SKUPINA 42 – REZERVIRANJA ZA NEPREDVIĐENE OBVEZE I TROŠKOVI

Na računu 420 iskazuju se troškovi rezerviranja za mirovine i druge obveze prema zaposlenicima (MRS 19 – Primanja zaposlenih).

Na računu 422 iskazuju se troškovi rezerviranja za poreze i doprinose (MRS 12 – Porez na dobit).

Na računu 423 iskazuju se troškovi rezerviranja za obveze čije podmirenje može uslijediti kao posljedica pokrenutih sudskih sporova protiv leasing društva (MRS 37 – Rezerviranja, nepredviđene obveze i nepredviđena imovina).

Protustavke ovim računima jesu obveze iskazane na računima u okviru skupine 28.

3.6.4. SKUPINA 43 – AMORTIZACIJA I VRIJEDNOSNO USKLAĐIVANJE MATERIJALNE I NEMATERIJALNE IMOVINE

UPUTA ZA PRIMJENU KONTNOG PLANA ZA LEASING DRUŠTVA

Na računima skupine 43 – Amortizacija i vrijednosno usklađivanje materijalne i nematerijalne imovine iskazuje se trošak amortizacije dugotrajne materijalne imovine prema MRS-16 Nekretnine, postrojenja i oprema, te trošak amortizacije nematerijalne imovine u skladu s MRS-38 Nematerijalna imovina prema nazivima pojedinih računa.

3.6.5. SKUPINA 44 – VRIJEDNOSNO USKLAĐIVANJE - OSTALO

Na računima skupine 44 iskazuje se vrijednosno usklađivanje zaliha rezervnih dijelova, inventara, ambalaže i auto guma kao i vrijednosno usklađivanje robe.

3.6.6. SKUPINA 45 – OSTALI TROŠKOVI POSLOVANJA

Na računima skupine 45 – Ostali troškovi poslovanja iskazuju se ostali troškovi poslovanja nastali u izvještajnom razdoblju, a koji nisu navedeni u prethodnim skupinama.

3.6.7. SKUPINA 47 – TROŠKOVI OSOBLJA

Na računima skupine 47 – Troškovi osoblja iskazuje se bruto trošak plaća i drugih naknada osoblju (zaposlenicima), uključujući poreze, doprinose na i iz plaće.

3.7 RAZRED 5 – INTERNI OBRAČUNI

3.7.1. SKUPINA 50 – INTERNI OBRAČUNI

Na računima skupine 50 iskazuju se interni obračuni leasing društva koje leasing društvo formira prema svojim potrebama.

3.8 RAZRED 6 – PROIZVODNJA, PROIZVODI I ROBA

Na pojedinim skupinama računa ovog razreda iskazuju se proizvodi, roba, dani predujmovi za robu te dugotrajna imovina namijenjena prodaji.

Na računima skupine 66 – Roba iskazuje se nabavna vrijednost predmeta financijskog leasinga prije aktiviranja ugovora odnosno prijenosa na račun 710. Protustavka skupini računa 66 je obveza prema dobavljačima za leasing. Prilikom aktiviranja ugovora o financijskom leasingu zatvara se skupina računa 66 na teret skupine računa 71 (trošak nabave predmeta leasinga).

Na računima skupine 68 iskazuje se dugotrajna imovina namijenjena prodaji. Dugotrajna imovina klasificirana je kao namijenjena za prodaju ako će njena knjigovodstvena vrijednost biti uglavnom nadoknađena putem prodaje radije nego stalnim korištenjem. Da bi to bio slučaj, imovina mora biti raspoloživa za trenutnu prodaju u postojećem

UPUTA ZA PRIMJENU KONTNOG PLANA ZA LEASING DRUŠTVA

stanju, podložna samo uvjetima koji su česti i uobičajeni za prodaju takve imovine i njena prodaja mora biti vrlo vjerojatna. Uprava mora izvršiti prodaju, što bi trebala kvalificirati za priznavanje kao izvršenu prodaju unutar jedne godine od dana klasifikacije.

Dugotrajna imovina namijenjena prodaji mjeri se po nižoj od knjigovodstvene i fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje u skladu s odredbama MSFI-a 5.

3.9 RAZRED 7 – RASHODI I PRIHODI

3.9.1. SKUPINA 71 – TROŠAK NABAVE (NABAVNA VRIJEDNOST) PREDMETA LEASINGA

U okviru računa 710 – Nabavna vrijednost predmeta financijskog leasinga iskazuje se nabavna vrijednost imovine koja se daje u financijski leasing te ostali troškovi po leasing poslovanju.

Trošak nabave (ili knjigovodstvena vrijednost ako je različita od troška nabave zbog ispravka vrijednosti sredstva) jednak je tržišnoj cijeni (prodajnoj cijeni) na početku leasinga (evidentira se u korist računa 760 – Prihod od „prodaje“ po osnovi financijskog leasinga – prijenos u korištenje). Tržišna ili prodajna cijena odnosno vrijednost objekta leasinga osnovica je za izračun periodičnih isplata najamnine (rata).

Ispostavljanje računa za predane objekte leasinga u financijski leasing i za obračun kamata potrebno je zbog obračuna poreza na dodanu vrijednost, te se koristi bruto princip evidentiranja odnosno priznavanje prihoda u visini prodajne cijene i rashoda u visini troška nabave.

Točka 34. MRS-a 1 navodi da u tijeku svog redovitog poslovanja subjekt poduzima druge transakcije koje ne stvaraju prihode, ali su uzgredne glavnim aktivnostima koje stvaraju prihode. Rezultati takvih transakcija prezentiraju se saldiranjem prihoda i rashoda tih transakcija ako takvo prezentiranje odražava bit transakcije ili poslovnoga događaja. Primjerice dobiti i gubici od otuđenja dugotrajne imovine, uključujući ulaganja i poslovnu imovinu, iskazuju se tako da se od iznosa primljenog otuđenjem imovine oduzme knjigovodstveni iznos imovine i povezani rashodi prodaje (u ovome slučaju račun 710 i 760).

3.9.2. SKUPINA 72 – FINANCIJSKI RASHODI

U okviru računa 720 iskazuju se kamatni troškovi nastali tijekom obračunskog razdoblja, tj. kamatni troškovi koji se odnose na određeno obračunsko razdoblje, i to bez obzira na

UPUTA ZA PRIMJENU KONTNOG PLANA ZA LEASING DRUŠTVA

to jesu li ili nisu dospjeli za plaćanje (protustavka su računima u okviru računa 720 dospjele ili nedospjele obveze na računima skupine 25). Ovi troškovi obuhvaćaju osim pasivnih kamata obračunatih po ugovorenoj nominalnoj kamatnoj stopi i eventualno ugovorene dodatne naknade koje povećavaju cijenu izvora sredstava. Pod kamatnim troškovima podrazumijevaju se troškovi pasivne kamate i drugi troškovi, koji su izravno povezani s primljenim kreditima i zajmovima i drugim instrumentima putem kojih leasing društvo prikuplja izvore sredstava te kojima osnovicu za obračun čine primljeni krediti i zajmovi ili drugi instrumenti, bilo da se obračun obavlja jednokratno ili na vremenskoj osnovi. Isto tako u okviru računa 720 iskazuju se na neto osnovi troškovi/prihodi od tečajnih razlika što se odnose na obveze s osnove pasivne kamate u devizi odnosno uz valutnu klauzulu, čime se korigiraju (ovisno o smjeru kretanja tečaja) na više ili na niže ukupni kamatni troškovi. U slučaju deprecijacije domaće valute povećava se obveza na osnovi kamate, te se za iznos povećanja obveze zadužuje račune u okviru računa 720 uz odobrenje odgovarajućih računa skupine 25. U slučaju aprecijacije domaće valute knjiženje tečajnih razlika po obvezama za kamatne troškove provodi se suprotno u odnosu na navedeno knjiženje u ovom stavku.

Na računu 721 iskazuju se troškovi u vidu provizija/naknada za financijske usluge (naknade za obavljanje platnog prometa i slični troškovi) pružene leasing društvu od strane domaćih i stranih banaka, HNB-a, FINA-e, HANFA-e, institucija tržišta novca i kapitala. Dodatno se na računu 721 iskazuju na neto osnovi troškovi/prihodi od tečajnih razlika što se odnose na obveze na osnovi provizija/naknada u devizama odnosno uz valutnu klauzulu, čime se korigira (ovisno o smjeru kretanja tečaja) na više ili na niže nekamatni trošak na osnovu naknada/provizija za financijske usluge.

U okviru računa 722 – Negativne tečajne razlike iskazuje se gubitak koji nastaje kao rezultat promjene tečajeve stranih valuta u kojima je nominirana imovina i obveze leasing društva. Iskazivanje dobitka koji nastaje kao rezultat promjene tečajeve stranih valuta u kojima je nominirana imovina i obveze leasing društva iskazuje se na računima u okviru računa 772 – Pozitivne tečajne razlike.

Svođenja deviznih pozicija bilance na kunsku protuvrijednost obračunava se po aktualnom srednjem tečaju HNB-a, dok se svođenja pozicija bilance s (dvosmjernom) valutnom klauzulom provodi na ugovoreni tečaj.

Dobici i gubici od tečajnih razlika u okviru računa 722 i 772 izvještavaju se na neto osnovi. Međutim, takvi se dobici i gubici iskazuju odvojeno ako su značajni.

UPUTA ZA PRIMJENU KONTNOG PLANA ZA LEASING DRUŠTVA

Na računu 723 iskazuje se vrijednosno usklađivanje ulaganja u zajedničke pothvate, pridružena društva i podružnice koja se vrednuju po metodi troška.

U okviru računa 724 iskazuje se gubitak od ulaganja u financijske instrumente.

U okviru računa 725 iskazuju se troškovi vrijednosnog usklađenja za potraživanja po osnovi zajmova, financijskog leasinga, operativnog leasinga, te potraživanja po ostalim osnovama i ostale financijske imovine a provodi se procjenom rizika njihove naplate u skladu s odredbama MRS-a 39. Vrijednost financijske imovine umanjuje se ako je knjigovodstveni iznos veći od procijenjenog nadoknadivog iznosa. Leasing društvo vrši procjenu na datum bilance postoji li objektivni dokaz da se vrijednost financijske imovine može umanjiti. Ako takav dokaz postoji, leasing društvo procjenjuje nadoknadivi iznos toga sredstva ili skupine sredstava i priznaje gubitak od umanjenja vrijednosti imovine u skladu s točkom 111. MRS-a 39. (za financijsku imovinu koja se knjiži po amortizacijskom iznosu) ili u skladu s točkom 117. MRS-a 39. (za financijsku imovinu koja se ponovno mjeri do fer vrijednosti).

Na računima ove skupine iskazuju se (prema nazivima pojedinih računa) troškovi ispravaka vrijednosti plasmana. Ako se poboljša kreditna sposobnost dužnika, može se pri ponovnoj procjeni gubitaka utvrditi da treba smanjiti prethodno provedeni ispravak vrijednosti plasmana. U tom slučaju prihod od smanjenja (ukidanja) ispravaka vrijednosti knjiži se u korist istih računa na teret kojih je prethodno knjižen trošak ispravka vrijednosti, tako da stanje računa bude neto trošak vrijednosnog usklađivanja, koji je utvrđen pri zadnjoj procjeni. Eventualne ispravke pogrešno provedenih knjiženja na računima ove skupine treba provoditi metodom crvenog storna (a ne na suprotnoj strani računa).

Na računu 726 – Ostali financijski rashodi iskazuju se iznosi ostalih financijskih rashoda koji nisu obuhvaćeni navedenim računima, a nastali su u izvještajnom razdoblju.

3.9.3. SKUPINA 73 – OSTALI RASHODI

Na računima skupine 73 iskazuje se neotpisana vrijednost i drugi troškovi otuđene i rashodovane dugotrajne imovine te ostali rashodi leasing društva (darovanja, manjkovi, kazne, penali i naknade šteta te otpisi).

3.9.4. SKUPINA 75 – PRIHODI PO OSNOVI OPERATIVNOG LEASINGA

Na računima skupine 75 – Prihodi po osnovi operativnog leasinga iskazuju se prihodi nastali u izvještajnom razdoblju temeljem ugovora o operativnom leasingu.

UPUTA ZA PRIMJENU KONTNOG PLANA ZA LEASING DRUŠTVA

Na računu 750 iskazuju se prihodi ostvareni po osnovi operativnog leasinga (ukupne naknade).

Sukladno točki 50. MRS 17 "Najmovi", prihode od najma iz poslovnih najмова treba priznati ravnomjerno u prihod na temelju pravocrtne metode tijekom razdoblja najma, osim ako ne postoji druga sustavna osnova koja bolje predstavlja vremenski okvir u kojem se smanjuju koristi od upotrebe iznajmljene imovine.

Točka 51. MRS 17 "Najmovi" navodi da se troškovi, uključujući i amortizaciju, koji su nastali zarađivanjem prihoda od najma priznaju kao rashod. Prihod od najma (bez primitaka za usluge kao što su osiguranje i održavanje) priznaje se ravnomjerno u prihod na temelju pravocrtne metode tijekom trajanja najma, čak ako primici nisu ravnomjerni, osim ako ne postoji druga sustavna osnova koja bolje predstavlja vremenski okvir u kojem se smanjuju koristi od upotrebe iznajmljene imovine.

Sukladno MRS 17 "Najmovi" točka 52., početni izravni troškovi koji su nastali od strane najmodavca pregovaranjem i dogovaranjem poslovnog najma dodaju se na knjigovodstveni iznos iznajmljene imovine i priznaju se kao rashod tijekom razdoblja najma na istoj osnovi kao i prihod od najma.

Prihod od naknada za odobrenje poslovnog najma dio su prihoda od najma koji se priznaju ravnomjerno u prihod na temelju pravocrtne metode tijekom razdoblja najma.

Na računu 751 iskazuje se prihod od prodaje materijalne imovine u operativnom leasingu, dok se na računu 7300 iskazuje neotpisana vrijednost otuđene materijalne imovine u operativnom leasingu.

Točka 68. MRS-a 16 navodi da se dobici ili gubici proizašli od prestanka priznavanja nekretnina, postrojenja i opreme trebaju uključiti u dobit ili gubitak kada je prestalo njihovo priznavanje. Dobici se ne klasificiraju kao prihod.

Točka 71. MRS-a 16 navodi da dobitke ili gubitke koji proistječu od prestanka priznavanja pojedinih nekretnina, postrojenja i opreme treba utvrditi kao razliku između neto prihoda od otuđenja i knjigovodstvenog iznosa imovine (u ovome slučaju netira se promet računa 751 i računa 7300 u svrhu izvještavanja dobitaka ili gubitaka koji proistječu od prestanka priznavanja pojedinih nekretnina, postrojenja i opreme).

Na računu 751 iskazuju se ostali prihodi po osnovi operativnog leasinga.

3.9.5. SKUPINA 76 – PRIHODI PO OSNOVI FINANCIJSKOG LEASINGA

UPUTA ZA PRIMJENU KONTNOG PLANA ZA LEASING DRUŠTVA

Na računima skupine 76 – Prihodi po osnovi financijskog leasinga iskazuju se prihodi koji leasing društvo ostvaruje temeljem isporuke klijentima, odnosno početka korištenja predmeta financijskog leasinga, prihod od prodaje imovine iz financijskog leasinga te ostali prihodi po osnovi financijskog leasinga.

3.9.6. SKUPINA 77 – FINANCIJSKI PRIHODI

U okviru računa 770 iskazuju se kamatni prihodi obračunskog razdoblja, koji se priznaju u računu dobitka i gubitka. To su kamatni prihodi čija je naplata izvjesna. Ovi kamatni prihodi priznaju se u računu dobiti i gubitka i knjiže se na računima 770 kad su obračunati (zarađeni) neovisno o tome jesu li dospjeli za naplatu ili nisu ili su eventualno pri obračunu pripisani glavnici zajma. Kamatni prihodi koji se knjiže na računima skupine 770 obuhvaćaju (osim obračunatih kamata po ugovorenoj nominalnoj kamatnoj stopi) i ugovorene naknade/provizije koje ulaze u cijenu zajma/financijskog leasinga (sve prihode koji se uključuju u izračun efektivne kamatne stope/realne godišnje kamatne stope). Pod kamatnim prihodima podrazumijevaju se prihodi od aktivne kamate i drugi prihodi (provizije/naknade), koji su izravno povezani s odobrenim zajmovima i drugim plasmanima (financijski leasing), odnosno kojima osnovicu za obračun čine zajmovi i drugi plasmani, bilo da se obračun obavlja jednokratno ili na vremenskoj osnovi. Isto tako u okviru računa 770 iskazuje se na neto osnovi troškovi/prihodi od tečajnih razlika koji se odnose na potraživanja na osnovi aktivne kamate u devizi odnosno uz valutnu klauzulu, čime se korigiraju (ovisno o smjeru kretanja tečaja) na više ili na niže ukupni kamatni prihodi. U slučaju aprecijacije domaće valute tečajna razlika povećava potraživanje na osnovi kamate, te se za iznos toga povećanja zadužuju odgovarajući računi u okviru računa 114, 116 i 120, a odobrava računi u okviru računa 770. U slučaju deprecijacije domaće valute tečajna razlika s osnove kamatnih potraživanja knjiže se suprotno u odnosu na navedena knjiženja u ovome stavku.

U okviru računa 771 – Nekamatni prihodi na osnovu naknada/provizija za financijske usluge iskazuju se iznosi od provizija i naknada za usluge koje leasing društvo pruža klijentima bez izravnog angažiranja novčanih sredstava. Dodatno se na računu 771 iskazuju neto tečajne razlike koje se odnose na potraživanja na osnovi nekamatnih prihoda u devizama, odnosno uz valutnu klauzulu. Funkcija ovih računa analogna je opisanoj funkciji računa 721.

U okviru računa 772 – Pozitivne tečajne razlike - Priznavanje tečajnih razlika obavlja se u skladu s odredbama MRS-a 21, točka 28., u kojoj se ističe: Tečajne razlike proizišle iz

UPUTA ZA PRIMJENU KONTNOG PLANA ZA LEASING DRUŠTVA

podmirivanja monetarnih stavaka ili izvještavanja o monetarnim stavkama po tečajevima različitim od onih po kojima su bile početno evidentirane tijekom razdoblja ili iskazane u prošlim financijskim izvještajima, priznaju se u računu dobiti ili gubitka razdoblja u kojem nastaju.

U okviru računa 772 – Pozitivne tečajne razlike iskazuje se dobitak koji nastaje kao rezultat promjene tečaja stranih valuta u kojima je nominirana imovina i obveze leasing društva. Gubitak koji nastaje kao rezultat promjene tečajeva stranih valuta u kojima je nominirana imovina i obveze leasing društva iskazuje se na računima u okviru računa 722 – Negativne tečajne razlike.

Svođenja deviznih pozicija bilance na kunsku protuvrijednost obračunava se po aktualnom srednjem tečaju HNB-a, dok se svođenja pozicija bilance s (dvosmjernom) valutnom klauzulom provodi na ugovoreni tečaj.

Dobici i gubici od tečajnih razlika u okviru računa 722 i 772 izvještavaju se na neto osnovi. Međutim, takvi se dobici i gubici iskazuju odvojeno ako su značajni.

U okviru računa 773 iskazuje se dobitak od ulaganja u financijske instrumente.

Na računu 774 iskazuju se prihodi od naplate otpisanih plasmana u prethodnim godinama.

Na računu 775 iskazuju se prihodi od ulaganja u zajedničke pothvate, pridružena društva i podružnice koja se iskazuju po trošku.

Na računu 776 iskazuju se prihodi od dividenda i udjela u dobiti nepovezanih društava.

Na računu 777 iskazuju se naplaćena prethodno otpisana potraživanja.

Na računu 779 iskazuje se ukupan iznos ostalih financijskih prihoda nastalih u izvještajnom razdoblju a nisu obuhvaćeni prethodnim računima.

Na skupini računa 79 iskazuje se razlika između prihoda i rashoda za obračunsko razdoblje.

3.10 RAZRED 8 – REZULTAT POSLOVANJA

Na pojedinim skupinama računa ovog razreda iskazuju se dobit ili gubitak prije oporezivanja, porez na dobit ili gubitak, dobit ili gubitak nakon oporezivanja te raspored dobiti financijske godine (osnova za raspodjelu čini kumulativno raspoloživ poslovni rezultat – iskazan u financijskim izvještajima za poslovnu godinu).

3.11 RAZRED 9 – VLASTITI KAPITAL, DUGOROČNE OBVEZE I IZVANBILANČNI ZAPISI

3.11.1. SKUPINA 90 – UPISANI KAPITAL

Na računima u okviru skupine 90 iskazuju se dionička glavnica (temeljni kapital) odnosno vrijednost dionica leasing društva ako je osnovano kao dioničko društvo odnosno udjeli (temeljni kapital) leasing društva ako je osnovano kao društvo s ograničenom odgovornošću.

Temeljni kapital leasing društva ne može biti manji od iznosa 1 (jedan) milijun kuna, mora biti u cijelosti uplaćen u novcu prije upisa osnivanja ili upisa povećanja temeljnog kapitala leasing društva u sudski registar. Sredstva temeljnog kapitala leasing društva ne mogu biti iz zajmova ili kredita niti biti opterećena na bilo koji način. Iznimno, gore navedene odredbe ne primjenjuju se u slučaju spajanja ili pripajanja leasing društava, odnosno u slučaju podjele leasing društva.

Ako je leasing društvo osnovano kao dioničko društvo, dionice društva moraju glasiti na ime. Povlaštene dionice leasing društva osnovanog kao dioničko društvo mogu biti do najviše 25% ukupnih dionica. Dionice moraju biti izdane u nematerijaliziranom obliku.

Promjena vlasničke strukture kapitala (dionice/poslovni udjeli) nije predmet evidentiranja na računima 900 i 901. Podatke o vlasničkoj strukturi dioničkog kapitala odnosno o vlasničkoj strukturi temeljnog kapitala i druge podatke o dionicama/poslovnim udjelima i njihovim vlasnicima, leasing društvo osigurava u knjizi dionica/knjizi poslovnih udjela i drugim analitičkim evidencijama.

Ako se dionice/poslovni udjeli prilikom emisije/prodaje prodaju po višoj cijeni od nominalne, ta razlika predstavlja kapitalni dobitak i knjiži se u korist računa 9020 odnosno 9021.

3.11.2. SKUPINA 91 – PRIČUVE (REZERVE)

Na računima skupine 91 iskazuju se zakonske, statutarne, rezerve za otkup vlastitih dionica i za otkupljene vlastite dionice te ostale rezerve koje su formirane iz ostvarene dobiti leasing društva.

3.12.3. SKUPINA 92 – ZADRŽANA DOBIT, PRENESENI GUBITAK, DOBIT ILI GUBITAK TEKUĆE GODINE

Na računu 920 iskazuje se zadržana dobit ili preneseni gubitak iz prethodnih godina. Knjiženje na ovom računu provodi se nakon donošenja odluke koju je na temelju zakona

UPUTA ZA PRIMJENU KONTNOG PLANA ZA LEASING DRUŠTVA

i statuta leasing društva donijelo nadležno tijelo leasing društva da se ostvareni dobitak prethodne godine rasporedi u kategoriju zadržane dobiti odnosno da se gubitak nastao u prethodnoj godini iskaže u poslovnim knjigama i financijskim izvješćima tekućeg razdoblja kao preneseni gubitak iz prethodne godine.

Na računima 921 odnosno 929 iskazuju se dobit/gubitak koji je ostvaren u godini odnosno razdoblju za koje se sastavlja financijsko izvješće. Ovi se računi u pravilu koriste za knjiženje neto dobiti/gubitka (dobit/gubitak nakon oporezivanja) koji je ostvaren u poslovnoj godini za koju se sastavljaju financijska izvješća, a provodi se pod datumom 31. 12. da bi stanje toga računa iskazalo u bilanci na poziciji dobit ili gubitak tekuće godine (prije raspodjele za dividende i druge namjene) pri čemu se pod tekućom godinom podrazumijeva ona godina odnosno razdoblje za koje se sastavlja bilanca i druga izvješća.

3.12.4. SKUPINA 93 – NEREALIZIRANA DOBIT/GUBITAK S OSNOVE VRIJEDNOSNOG USKLAĐIVANJA FINACIJSKE IMOVINE RASPOLOŽIVE ZA PRODAJU

Na računu 930 iskazuje se nerealizirani dobitak/gubitak s osnove promjene fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju. Kada se financijska imovina (za koju je nerealizirani dobitak/gubitak priznat u kapitalu) proda ili ako dođe do umanjenja vrijednosti vlasničkih instrumenata, kumulativni dobitak/gubitak koji je prije bio priznat u kapitalu treba prenijeti s računa 930 u račun dobitka i gubitka odnosno na račune 7241/7731. Na računu 931 iskazuju se nerealizirane tečajne razlike po vlasničkim instrumentima iz portfelja imovine raspoložive za prodaju, koje se u momentu realizacije prenose u račun dobiti i gubitka na račune 7241/7731.

3.12.5. SKUPINA 94 – REZERVE PROIZAŠLE IZ TRANSAKCIJA ZAŠTITE

Na računima skupine 94 iskazuju se rezerve koje proizlaze iz transakcija (MRS 39 točka 89-102).

3.12.6. SKUPINA 95 – REZERVE PROIZAŠLE IZ REVALORIZACIJE MATERIJALNE I NEMATERIJALNE IMOVINE

Na računima skupine 95 iskazuju se rezerve koje su rezultat revalorizacije dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine (MRS 16 i MRS 36).

3.12.7. SKUPINA 96 – DUGOROČNE FINACIJSKE OBVEZE

UPUTA ZA PRIMJENU KONTNOG PLANA ZA LEASING DRUŠTVA

U okviru računa 960 iskazuju se obveze prema povezanim društvima za dugoročne kredite i zajmove i ostale obveze prema povezanim društvima s rokom dospeljeća preko 1 godine.

Na računu 961 iskazuju se obveze temeljem primljenih kredita od banaka u zemlji s dospeljećem preko 1 godine.

Na računu 962 iskazuju se obveze temeljem primljenih kredita od banaka u inozemstvu s dospeljećem preko 1 godine.

Na računu 963 iskazuju se obveze za dugoročne kredite od ostalih kreditora u zemlji s rokom dospeljeća preko 1 godine.

Na računu 964 iskazuju se obveze po osnovi dugoročnih zajmova s rokom dospeljeća preko 1 godine.

U okviru računa 965 iskazuju se obveze za predujmove, depozite i jamstva s rokom dospeljeća preko 1 godine.

Na računu 966 iskazuju se obveze za izdane vrijednosne papire s rokom dospeljeća preko 1 godine.

Na računu 967 iskazuju se ostale dugoročne financijske obveze s rokom dospeljeća preko 1 godine.

3.12.8. SKUPINA 97 – OSTALE DUGOROČNE OBVEZE

Na računima skupine 97 iskazuju se ostale dugoročne obveze koje nisu obuhvaćene u navedenim skupinama s rokom dospeljeća preko 1 godine.

3.12.9. SKUPINA 98 – REZERVIRANJA ZA RIZIKE I TROŠKOVE

Funkcija računa u okviru skupine 98 analogna je funkciji računa u okviru skupine 28 (kratkoročna rezerviranja za rizike i troškove).

3.12.10. SKUPINA 99 – IZVANBILANČNI ZAPISI

U okviru računa 990 do 994 iskazuju se aktivni računi (iznosi primljenih garancija, vrijednosti polica osiguranja vinkuliranih u korist leasing društva i sl.)

Na računima 990 do 994 knjiže se aktivni izvanbilančni zapisi (potencijalna imovina), kao što su: razni primljeni instrumenti osiguranja tražbina leasing društva, potraživanja za upisane, a neuplaćene poslovne udjele članova i ostali slični aktivni izvanbilančni zapisi.

UPUTA ZA PRIMJENU KONTNOG PLANA ZA LEASING DRUŠTVA

Navedene aktivne izvanbilančne stavke knjiže se na račune 990 do 994. Pritom se podrazumijeva da se za svaki od navedenih računa (uključujući i račune koje može dalje interpolirati samo leasing društvo) vodi analitička evidencija u kojoj se osiguravaju svi potrebni podaci o instrumentima koji su predmet izvanbilančne evidencije.

U okviru računa 995 do 999 iskazuju se pasivni računi (potencijalne obveze s osnove izdanih garancija, jamstava i slično).

U okviru računa 995 do 999 iskazuju se izvanbilančne stavke po kojima je leasing društvo izloženo kreditnom riziku (potencijalne obveze s osnove izdanih garancija, jamstava i slično).

Zamjenik predsjednika Uprave

Ivo Šulenta

Klasa: 401-04/07-01/2
Ur.broj: 326-212-08-04

Zagreb, 17. siječnja 2008. godine